

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

M.G.B.

tegen

HLN.be

Met een mail van 17 augustus 2022 dient mevrouw M.G.B. een klacht in tegen HLN.be. Aanleiding is een artikel van 21 april 2022 onder de titel *Twee cannabisplantages opgerold in wijk Beveren-Zuid: “Ze kocht huis aan voor dochter maar er werd wiet geteeld”*. Redactievertegenwoordiger Edwin Ceulebroeck van Het Laatste Nieuws antwoordt met een brief van 17 oktober 2022.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft via videoconferentie een hoorzitting gehouden op 1 maart 2023. M.G.B. woonde de hoorzitting bij. Voor HLN.be waren Edwin Ceulebroeck en journalist Kristof Pieters aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel gaat over de opdoeking door de politie van twee cannabisplantages in Beveren, waarbij duizend plantjes werden vernietigd en drie personen werden gearresteerd en voorgeleid bij de onderzoeksrechter.

De journalist vermeldt de straatnaam van de twee panden waar de politie binnenviel. Hij schrijft dat de twee huizen eigendom zijn van M.B., een vrouw van Zuid-Amerikaanse origine over wie bij de burens geen kwaad woord te horen valt. Hij citeert burens die zeggen dat M. werkte als verpleegkundige en een eigen zaak had als pedicure en schoonheidsspecialiste en dat haar dochter en schoonzoon even in een van de twee huizen verbleven, maar nadien naar Verrebroek verhuisden. Volgens het artikel stond dat pand daarna even leeg, maar zagen burens toch af en toe beweging, en woont M.B. zelf in het andere huis.

De journalist schrijft dat de speurders in beide huizen een professionele cannabisplantage aantreffen met telkens 500 planten. De civiele bescherming kwam ter plaatse om de plantage te ontmantelen en de wietplanten ter plaatse in de hakselaar te vermalen. Hij vervolgt dat M.B., haar partner en een persoon die als ‘bewaker’ instond voor de tweede plantage in de boeien werden geslagen. De plantage in hun eigen woning konden M.B. en haar partner moeilijk ontkennen, maar volgens het artikel verklaarde het koppel niet te weten dat er ook in het andere pand een plantage was.

Bij het artikel staan foto’s van de twee panden en is op een ervan te zien hoe de cannabisplanten in een vrachtwagen worden geladen en vernietigd.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER zegt dat het artikel haar overdreven herkenbaar maakt.

Het artikel bevat te veel privé informatie over klaagster, waardoor ze schade geleden heeft. Klaagster begrijpt dat de journalist schrijft over de opdoeking van de cannabisplantages, maar ze neemt aanstoot aan de vermelding van haar initialen, haar beroep als verpleegkundige en pedicure, de publicatie van de straatnamen en foto's van de twee huizen en de vermelding dat zij in een van de twee huizen woont en haar dochter en schoonzoon na een kort verblijf in het andere huis verhuisden naar Verrebroek. Klaagster merkt ook op dat ze niet van Zuid-Amerika maar van Cuba afkomstig is en de dubbele nationaliteit heeft. Al die gegevens waren niet nodig. Door de berichtgeving is ze ontslagen op haar werk en heeft ze veel klanten verloren als pedicure. De veiligheid van haar dochter en schoonzoon is in gevaar gebracht door de vermelding van hun nieuwe woonplaats. Klaagster bevestigt dat haar praktijk als pedicure gevestigd is in het huis waar ze woont en waar een van de cannabisplantages is aangetroffen.

Het artikel bevat op zich geen fouten, maar de journalist kent de ware toedracht van de feiten niet. Hij insinueert en zet klaagster neer als dader. Maar zij werd onder gewapende bedreiging door voormalige klanten, afkomstig uit haar land van herkomst, gedwongen om haar sleutel af te geven en haar huizen ter beschikking te stellen voor de cannabisplantages. Tot in de politiecombi en de gevangenis kreeg klaagster bedreigingen. Door de publicatie is echter bijna niemand opgepakt die opgepakt moest worden. Het artikel is immers te snel gepubliceerd, wat het onderzoek zwaar heeft geschaad. Door de vroege publicatie waren de daders op de hoogte van de politie-inval en hadden ze ruim de tijd om te ontkomen en belastend materiaal te laten verdwijnen. Klaagster vermoedt dat iemand betaald werd om hen op de hoogte te brengen. Ze vraagt zich ook af vanwaar de passage komt dat zij en haar partner verklaarden dat ze niet wisten dat er in het tweede pand ook een plantage was. Er was immers geen journalist aanwezig bij haar verhoor door de politie. Klaagster bevestigt dat ze nog steeds in verdenking is gesteld, maar dat ze dit aanvecht. Ze wijst erop dat iemand onschuldig is tot de belastende feiten bewezen zijn.

HLN.BE zegt dat de verslaggeving van maatschappelijk belang is en dat ze gebeurd is met respect voor de privacy van de betrokkenen.

Klaagster is niet volledig geïdentificeerd en de journalist is uiterst omzichtig omgesprongen met de informatie die hij bezat. Hij vermeldt alleen de initialen van voornaam en familienaam, zonder leeftijd. Die zeer beperkte identificatie is, gezien de ernst van de feiten en het gerechtelijk onderzoek bij klaagster thuis, niet overdreven en toegestaan. De speurders vonden in twee panden van klaagster een professionele cannabisplantage. Dat komt neer op betrapping op heterdaad en maakt de betrokkenheid van klaagster aannemelijk. De partner van klaagster en een derde persoon die ook werden gearresteerd, blijven volledig anoniem.

De vermelding van de twee adressen waar de cannabisplantages zijn ontdekt, is gewettigd. Gezien de ernst van de feiten en de drie arrestaties heeft het publiek het recht om geïnformeerd te worden over de exacte locaties.

Ook de publicatie van de foto's van de twee panden is gewettigd. De foto's zijn genomen in een voor iedereen toegankelijke straat in het kader van een inval door de politie in een drugsonderzoek. Dat is gezien het maatschappelijk belang toegestaan. Op een van de foto's is te zien hoe de cannabis naar buiten wordt gehaald. Het is evident om dit te tonen.

De vermelding van haar beroep identificeert klaagster niet zodanig extra dat dit zou indruisen tegen de richtlijn van de Code over identificatie in gerechtelijke context. Het is niet nodig of

maatschappelijk relevant om het te vermelden, maar de journalist maakt daarmee ook geen beroepsethische fout. Het is een detail dat de burens hebben meegedeeld. De journalist vermeldt ook enkel het beroep, maar niet de naam van de werkgever van klaagster. Hij schetst een portret, maar heeft erover gewaakt dat klaagster niet echt herkenbaar is. De vermelding van haar Zuid-Amerikaanse afkomst is een detail dat de journalist vernam uit gerechtelijke kringen.

Het feit of klaagster al dan niet herkenbaar is, hangt niet alleen af van de verslaggeving. Mensen uit de buurt wisten om wie het ging en waren getuige van de ontmanteling van de plantages door de politie en civiele bescherming. Ook zonder de publicatie zouden ze op de hoogte zijn geweest van de identiteit van klaagster. Maar een breder leespubliek kan de ware identiteit van klaagster enkel en alleen op basis van het artikel niet achterhalen.

De verwijzing naar de verhuizing van de dochter en schoonzoon van klaagster is een belangrijk element. Sinds de verhuizing stond het tweede pand leeg, maar toch zagen omwonenden er regelmatig beweging. Dat het kweken van drugsplantjes mogelijk is gestart na de verhuizing, maakt het relevant om erover te berichten. De dochter en haar partner blijven anoniem en hun nieuw adres wordt niet vermeld. De vermelding van de gemeente had mogelijk achterwege kunnen blijven, maar dit was om te schetsen dat ze niet ver weg maar naar een andere deelgemeente verhuisden.

De beschuldiging dat klaagster door het artikel ontslagen werd in het ziekenhuis, is een brug te ver. Dat zal te maken hebben met de ontdekking van de cannabisplantages en haar arrestatie en twee maanden voorhechtenis. De journalist treft in deze geen verwijt. Zijn artikel is waarheidsgetrouw en hij verkreeg zijn info na buurtonderzoek en uit gerechtelijke bron.

Dat het onderzoek door de berichtgeving werd belemmerd, klopt niet. Als gerechtelijke instanties van mening zouden geweest zijn dat de ontmanteling van de cannabisplantages schadelijk geweest zou zijn voor het verdere onderzoek, zouden ze gewacht hebben en gekozen hebben voor een observatie. Gerecht en politie hebben ook niet gevraagd om de berichtgeving uit te stellen. Bovendien kon de hele buurt het onderzoek volgen. De journalist hoefde dan ook niet te wachten om zijn artikel te publiceren.

De uitleg van klaagster over het feit dat ze de cannabisplantages onder bedreiging in haar woningen moest gedogen, heeft de journalist nergens vernomen van politie of gerecht.

BESLISSING

Het artikel vermeldt de initialen en de woonplaats van klaagster, wat gezien de ernst van de feiten, de stand van het onderzoek en het maatschappelijk belang geoorloofd is en strookt met de richtlijn over identificatie van verdachten.

Wanneer de journalist deze elementen vermeldt, moet hij volgens de richtlijn extra voorzichtig omgaan met andere gegevens of beelden die identificatie mogelijk kunnen maken. Het is belangrijk om dit algemeen principe altijd voor ogen te houden, maar in dit geval is de Raad van oordeel dat de publicatie van het beroep en het land van herkomst van klaagster, de twee straatnamen en de foto's van de gevels geoorloofd is. De panden met de cannabisplantages zijn de plaats van het vastgestelde misdrijf en een van de foto's laat zien hoe de politie en de civiele bescherming op straat de planten in een vrachtwagen laden en vernietigen. De vermelding van het beroep van klaagster is geoorloofd omdat haar pedicure-

praktijk gevestigd was in een huis waar op grote schaal cannabis werd geteeld. Rekening houdend met de druggerelateerde context is het geoorloofd om te vermelden dat ze werkte als verpleegkundige. Die vermelding is bovendien algemeen, zonder verwijzing naar een werkgever. De passage dat de dochter en schoonzoon van klaagster uit een van de panden verhuisden, maakt deel uit van het verhaal. De vermelding dat ze naar Verrebroek verhuisden, was niet noodzakelijk in het maatschappelijk belang van de berichtgeving. Aangezien ze niet worden geïdentificeerd, beschouwt de Raad in dit geval de vermelding niet als een beroepsethische fout.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 23 maart 2023